

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра **Фінансового менеджменту та фондового ринку**

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності **072 Фінанси, банківська справа та страхування**
за магістерською програмою професійного спрямування
Фінансовий та страховий менеджмент

на тему: **«Фінансова стійкість підприємства та її забезпечення»**
(назва теми)

Виконавець:

студент **ЦЗВФН**

Левчук Юлія Андріївна _____

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Іоргачова Марія Іванівна _____

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. У ринкових умовах заставою виживання та основою стабільного стану підприємства служить його фінансова стійкість. Якщо підприємство фінансово стійке, платоспроможне, то воно має ряд переваг перед іншими підприємствами того ж профілю для отримання кредитів, залучення інвестицій, у виборі постачальників і в підборі кваліфікованих кадрів. Чим вище стійкість підприємства, тим більше воно незалежно від несподіваної зміни ринкової кон'юнктури і, отже, тим менше ризик опинитися на краю банкрутства.

В умовах нестабільної економіки кожен суб'єкт господарювання постійно шукає шляхи підвищення ефективності своєї діяльності. Тому управління фінансовою стійкістю є однією з найважливіших основ діяльності підприємств, яке надає інформацію про фінансові можливості підприємства на перспективу. Управління фінансовою стійкістю є необхідною умовою життєдіяльності та забезпечує високий рівень конкурентоспроможності підприємства.

Показники фінансової стійкості є одними з головних показників, які відображають стабільність фінансового стану, можливість підприємства своєчасно і в повному розмірі розплатитися з усіма зобов'язаннями, ефективність управління активами підприємства.

Управління фінансовою стійкістю є важливим завданням менеджменту на всьому протязі існування підприємства з метою забезпечити незалежність від зовнішніх контрагентів і раціональність покриття активів джерелами їх фінансування.

Мета дослідження полягає у проведенні аналізу управління фінансової стійкості та розробці заходів для поліпшення управління фінансового стану ПАТ «Одескабель» та підвищення рівня фінансової стійкості..

Завдання дослідження:

- визначено економічну сутність та значення фінансової стійкості підприємств в сучасних умовах;
- розглянуто підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства;

- розглянуто особливості управління фінансовою стійкістю на підприємстві;
- надано характеристику фінансового стану ПАТ «Одескабель»;
- оцінено фінансову стійкість ПАТ «Одескабель»;
- проведено діагностику ймовірності настання банкрутства ПАТ «Одескабель» ;
- здійснено прогнозування тенденцій зміни фінансової стійкості ПАТ «Одескабель» ;
- надано заходи щодо підвищення фінансової стійкості ПАТ «Одескабель» в прогнозному періоді;
- оцінена результативність пропонованих заходів з підвищення фінансової стійкості ПАТ «Одескабель».

Об'єкт дослідження є процес управління фінансовою стійкістю підприємства та її забезпечення.

Предмет дослідження є теоретичні засади та практичні аспекти управління фінансовою стійкістю ПАТ «Одескабель».

Методи дослідження У роботі використані загальнонаукові методи теоретичного та емпіричного дослідження, зокрема: аналізу і синтезу, системного аналізу, узагальнення, методи статистичного аналізу, методи порівняння, групування, графічний метод та метод математично-економічного моделювання. Обробка даних здійснювалася з використанням сучасних комп'ютерних технологій: *Microsoft Excel* та *STATISTICA*.

Інформаційна база дослідження Джерелами, що служать основою для кваліфікаційної роботи - Закони України, нормативно-правові документи України, наукові статті, матеріали наукових конференцій, навчальна та наукова література. Фактичні дані отримано з матеріалів фінансової звітності досліджуваного підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (53 найменувань) та 2-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 94

сторінок. Основний зміст викладено на 84 сторінках. Робота містить 28 таблиць, 11 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: "Проблеми фінансової стійкості підприємств України".

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні основи управління фінансовою стійкістю підприємства»* розглянуто економічну сутність та значення фінансової стійкості підприємств в сучасних умовах, підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства та особливості управління фінансовою стійкістю на підприємстві.

У другому розділі *«Аналіз фінансової стійкості ПАТ «Одескабель»»* проаналізовано фінансовий стан ПАТ «Одескабель», оцінено фінансову стійкість ПАТ «Одескабель» та проаналізована ймовірність настання банкрутства ПАТ «Одескабель».

У третьому розділі *«Шляхи зміцнення фінансової стійкості ПАТ «Одескабель»»* запропоновано заходи щодо підвищення фінансової стійкості ПАТ «Одескабель» в прогностному періоді та оцінено результативність пропонуваніх заходів з підвищення фінансової стійкості ПАТ «Одескабель».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

У кваліфікаційній роботі магістра обґрунтовано теоретичні і методичні засади управління фінансовою стійкістю підприємства та визначено шляхи її зміцнення. Результати проведеного дослідження дозволили зробити ряд висновків.

1. Проведене дослідження щодо сутності фінансової стійкості підприємства показало, що на сьогодні не існує єдиного підходу щодо змісту даної категорії. Узагальнюючи представлені в економічній літературі

трактування фінансової стійкості маємо наступне визначення: фінансова стійкість підприємства — це такий стан фінансових ресурсів підприємства, який гарантує йому безперервність процесу виробництва та реалізації продукції, фінансування витрат на розширення підприємства, а також платоспроможність та конкурентоспроможність, зберігаючи при цьому задовільну структуру капіталу та динамічну фінансову рівновагу активів і пасивів в умовах ринкової нестабільності та мінливості зовнішнього середовища.

На фінансову стійкість підприємства впливає величезне різноманіття різних факторів. Частіше за все їх поділяють на зовнішні та внутрішні. В свою чергу їх можна класифікувати за низкою ознак: загальноекономічні, ринкові, операційні, інвестиційні, фінансові та фактори. Кожне підприємство повинно аналізувати всі чинники впливу на фінансову стійкість, прогнозувати можливі наслідки дії того чи іншого фактору, враховуючи особливості здійснення своєї фінансово-підприємницької діяльності і оперативно приймати рішення, які дозволять покращити загальний фінансовий стан підприємства.

2. Аналіз фінансової стійкості підприємства є найважливішим етапом оцінки його діяльності та фінансово-економічного благополуччя, він відображає результат його поточного, інвестиційного та фінансового розвитку, містить необхідну інформацію для інвесторів, а також характеризує здатність підприємства відповідати за своїми боргами і зобов'язаннями і нарощувати свій економічний потенціал.

Оцінка фінансової стійкості розраховується за допомогою абсолютних та відносних показників. Абсолютними показниками фінансової стійкості є показники, що характеризують міру забезпеченості запасів джерелами їхнього фінансування. Співвідношення окремих запасів та джерел їх фінансування дає можливість охарактеризувати тип фінансової стійкості: абсолютна, нормальна, передкризова та кризова стійкість. Після аналізу абсолютних показників фінансової стійкості розраховують відносні коефіцієнти, завдяки чому можна

побачити співвідношення коштів підприємства за різними джерелами та структуру капіталу.

3. Управління фінансовою стійкістю підприємства – це система принципів та методів розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням такого стану фінансових ресурсів і активів, їх формування та розподілу, яка забезпечить підприємству розвиток на основі зростання прибутку та капіталу при збереженні платоспроможності і кредитоспроможності та забезпечення і підтримання його фінансової рівноваги.

Процес формування механізму управління фінансовою стійкістю для досягнення поставлених цілей становить послідовність етапів. Представлені етапи процесу управління фінансовою стійкістю підприємства є сукупністю функцій управління, впорядкованих у логічній послідовності їх виконання. У цьому випадку йдеться про управління за замкненим циклом або з використанням ефекту зворотного зв'язку, що забезпечить фінансову стійкість.

4. Аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності ПАТ «Одескабель» показав, що діяльність підприємства не була ефективною, адже товариство є збитковим у 2020 р.. Підприємство має непокриті збитки і дефіцит власного оборотного капіталу. Окрім того, ПАТ «Одескабель» в значній мірі залежить від поточних зобов'язань та має проблеми з платоспроможністю. Аналітичний баланс містить «негативні» статті: зростання запасів, кредиторської заборгованості, диспропорції у структурі капіталу.

5. Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості ПАТ «Одескабель» дозволив визначити тип фінансової стійкості як нестійке, тобто передкризове. Підприємство не забезпечене стабільними джерелами фінансування поточної фінансової діяльності. Підприємство має дефіцит власного оборотного капіталу для покриття найбільш мобільної частини активів – запасів. Оцінка фінансової стійкості підприємства за відносними показниками дала можливість стверджувати, що підприємство не є фінансово стійким, розраховані показники фінансової стійкості не відповідають рекомендованим значенням. Поточна діяльність підприємства фінансується в основному за рахунок позикового

капіталу. Ефективність використання фінансових ресурсів є низькою, а структура капіталу – незадовільною. Основними причинами низької фінансової стійкості підприємства є диспропорції у структурі капіталу, наявність дефіциту власного оборотного капіталу та збиткова діяльність у 2020 році.

6. Проаналізувавши чотири найбільш поширені моделі оцінки ймовірності настання банкрутства підприємства, можна зазначити, що підприємство ПАТ «Одескабель» в найближчі роки перебуватиме у загрозі настання банкрутства, що пояснюється дефіцитом власного оборотного капіталу та збитковістю діяльності. Тому підприємство потребує визначення заходів відновлення фінансової стійкості.

7. Прогнозування тенденцій зміни фінансової стійкості ПАТ «Одескабель» по трьом моделям показує, що у 2021-2022 роках фінансова стійкість підприємства має темпи до зменшення. Так у 2021 році, якщо у підприємстві не трапиться значних змін, коефіцієнт фінансової стійкості підприємства дорівнюватиме 0,541, а у 2022 – 0,491.

8. Запропоновані основні напрями підвищенню фінансової стійкості ПАТ «Одескабель», у першу чергу спрямовані на збільшення власного капіталу, шляхом росту прибутковості підприємства, та зменшенню кредиторської заборгованості за рахунок реструктуризації. Для збільшення прибутковості підприємства були надані наступні заходи: модернізація виробничого процесу, зменшення виробничих витрат та витрат на збут, зміна цінової політики ПАТ «Одескабель», а також удосконалення політики збуту продукції.

9. На основі прогнозування тенденцій зміни фінансової стійкості визначено, що під впливом прийнятих заходів ПАТ «Одескабель» має можливість покращення діяльності та фінансової стійкості. Встановлено, що повністю відновити фінансову стійкість і забезпечити її зміцнення можливо за умови розроблення системи напрямів, які передбачають удосконалення управління основними показниками й процесами за сферами діяльності.